

Sivistyslautakunnan selvitys arviointikertomuksen johdosta

Arviointikertomuksesta yleisesti

Sivistyslautakunta pitää erittäin hyvänä arviointikertomuksen uudistamista ja siinä olevia ”liikennevaloja”. Sivistyslautakunta kuitenkin kiinnittää huomiota tarkastuskertomuksen sivulla 14 olevaan taulukkoon, jossa on ”liikennevaloin” arvioitu sivistyspalveluiden tulosalueiden toimintakatetta suhteessa talousarviossa budjetoituihin toimintamenoihin ja -tuloihin. Liikennevaloarvion mukaan kirjaston osalta ei ole saavutettu talousarviossa asetettua toimintakatetta. Tältä osin sivistyslautakunta ei jaa tarkastuslautakunnan arviota. Kirjaston osalta talousarvion 2022 toimintakate eroaa tilinpäätöksen 2022 toimintakatteesta 1 787 euroa, joka on 0,2 %. Sivistyslautakunnan käsityksen mukaan kirjasto on näin ollen saavuttanut taloudelliset tavoitteet talousarvion 2022 mukaisesti.

Vastaukset arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin

Kuinka varhaiskasvatuksen palvelutaso tullaan jatkossa ylläpitämään esim. uusilla rakenteilla olevilla asuinalueilla?

Sivistyslautakunta viittaa tältä osin selvitykseensä, jonka se on antanut arviointikertomuksen 2021 johdosta (sivistyslautakunta 21.6.2022 § 44). Tällöin annetun selvityksen mukaan:

”Sivistyslautakunta ja varhaiskasvatuspalvelut arvioivat säännöllisesti varhaiskasvatuspaikkojen tarvetta ennusteiden pohjalta. Lasten määrä on ollut Siilinjärvellä useiden vuosien ajan vähenevä ja tämän johdosta päivähoitopaikkojen määrää on vähennetty. Tämänhetkiset ennusteet eivät osoita lasten määrän lisääntymistä tulevaisuudessa. Ennusteissa on huomioitu uudet asuinalueet. Näin ollen ennusteiden valossa voidaan todeta varhaiskasvatuspaikkoja olevan tulevaisuudessa riittävästi. Varhaiskasvatuspalveluissa talousarviotavoitteena on se, että päivähoitopaikat ovat maksimaalisessa käytössä, koska jokainen tyhjä paikka aiheuttaa kunnalle turhaa kustannusta. Tässä on onnistuttu kohtuullisen hyvin. Tarpeen vaatiessa paikkamäärää lisätään tai vähennetään. Varhaiskasvatus pyritään toteuttamaan Siilinjärvellä lähipalveluna. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että jokaisella asuinalueella olisi oma päiväkotia, vaan päivähoitopaikkojen tarvetta tarkastellaan asuinalueita suurempina kokonaisuuksina. Kaikille uusille asuinalueille ei ole suunnitteilla oma päiväkotia (esim. Haapamäki), vaan alue turvautuu lähialueiden varhaiskasvatuspalveluihin. Vastaavasti kaikilla vanhoilla asuinalueella ei ole omaa päiväkotia (esim. Simonsalo).”

Vuonna 2022 kunnan palvelusetelikulut kasvoivat asiakasmaksujen pienentyessä, jolloin perheet käyttivät ostopalveluja enemmän. Mikä on kunnan tuottamien varhaiskasvatuspalvelujen asema tulevaisuudessa?

Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevista lapsista 72,3 % on ollut kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa on ollut 27,7 % lapsista. Talousarviossa (sitovuustasolla sivistyslautakunta) asetetaan vuosittain tavoitetaso yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen suhteesta. Vuoden 2022 talousarviossa suhteeksi on esitetty 25/75. Vuoden 2023 talousarviossa suhteeksi on asetettu 28/72.

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että perheille on tarjolla monipuolisesti korkeatasoisia varhaiskasvatuspalveluita koko kunnan alueella. Yksityinen varhaiskasvatus on yksi osa, kun tarjotaan monipuolisia perheiden tarpeita vastaavia varhaiskasvatuspalveluita. Perheillä tulee olla oikeus valita yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen välillä.

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että jatkossakin kunnan tuottamat varhaiskasvatuspalvelut ovat pääsääntöinen tapa toteuttaa perheiden tarvitsemat päivähoitopalvelut. Yksityinen varhaiskasvatus

nähdään kunnan palvelutarjontaa täydentävänä. Sivistyslautakunta katsoo, että jatkossakin yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden tulee olla luokkaa 25 – 30 % varhaiskasvatuspaikoista.

Kuinka yhteistyötä teknisten ja sivistyspalveluiden välillä voisi edistää esim. kiinteistöjen huollon ja tilojen käytön tehostamiseksi?

Asetettu kysymys on varsin laaja ja monitahoinen. Sivistyslautakunta olettaa, että kysymys koskee ensisijaisesti tilojen ilta- ja viikonloppukäyttöä, ei niinkään esimerkiksi isoja rakentamishankkeita. Isojen rakentamishankkeiden osalta yhteistyö teknisen palvelualueen kanssa on ollut laajaa ja siitä on hyvät kokemukset.

Sivistyspalveluiden yksiköiden käytössä olevia tiloja käytetään tilojen pääasiallisen toiminnan lisäksi aktiivisesti ilta- ja viikonloppuaikoina. Tämä koskee niin kouluja kuin esimerkiksi nuorisotiloja. Ilta- ja viikonloppukäyttö koskee niin liikuntatiloja, kuin muitakin tiloja. Käyttäjinä on mm. seuroja ja järjestöjä sekä kansalaisopisto. Sivistyslautakunnan käsityksen mukaan tilojen ilta- ja viikonloppukäyttö toteutuu pääsääntöisesti hyvin. Ilta- ja viikonloppukäytön mahdollistaa osaltaan liikuntatoimessa työskentelevät vahtimestarit. Vahtimestarit päivystävät iltaisin ja viikonloppuisin Ahmon koulukeskuksessa, mistä käsin he auttavat tilojen käyttäjiä.

Valtaosa sivistyspalveluiden käyttämisestä kiinteistöistä on sähköisen lukituksen piirissä ja tämä tekee toiminnasta joustavaa. Sähkölukkojen ohjelmointioikeuksia on annettu laajoilla oikeuksilla myös vahtimestareille, näin ollen he pystyvät ongelmatapauksissa avaamaan ulko-ovia myös iltaisin ja viikonloppuisin. Järjestelmä on kuitenkin haavoittuva, jos jossakin kohteessa on kohteen varsinaisten käyttäjien toimesta epähuomiossa lukittu sisäovia. Tällöin voi olla, että illan salivuorot (tai ainakin juuri alkamassa oleva vuoro) jäävät käyttämättä, mikäli kiinteistön sisäovia on epähuomiossa lukittu ja estetty näin käyttäjän pääseminen tiloihin. Vahtimestareilla on avaimet useimpiin kohteisiin, mutta Ahmon koulukeskuksesta lähtiessä sisäovia ei aivan hetkessä ennätä avaamaan muihin kiinteistöihin.

Liikuntatilojen lisäksi ilta- ja viikonloppukäyttö kohdistuu koulujen muihinkin tiloihin (luokkatilat). Tätä muiden tilojen käyttöä pyritään keskittämään Ahmon koulukeskukseen, koska siellä on vahtimestarit paikalla ja he voivat varmistaa tarvittavien av-laitteiden toimivuuden jne. Tällä vältytään myös siltä, että muissa valvomattomissa kohteissa olisi ulkopuolisia kuljeksimassa koulun muissa tiloissa. Jonkin verran ilta- ja viikonlopputoimintaa on kuitenkin muillakin kouluilla, esimerkiksi Hamulan koulussa. Kun vapaa-aikapalvelut järjestävät luokkatiloja muilta kouluilta, tekee vapaa-aikapalvelut tiivistä yhteistyötä koulun kanssa, jotta vältyttäisiin kulunvalvonnan ja lukituksen ongelmilta.

Ilta- ja viikonloppukäytön näkökulmasta suurin kehitystarve on kuluvalvonnan ja lukituksen kehittämisessä. Tämä kehittämisen vaatisi investointeja laitteistoon ja sähköisesti ohjattavia sisäovia. Muutostöitä tehdään kohteiden peruskorjausten ja uudisrakentamisen myötä. Peruskorjausten suunnittelun ja toteutuksen sekä uudisrakentamisen osalta kunnassa on toimivat yhteistyön muodot tiloja käyttävien yksiköiden ja kunnan toimitilapalveluiden välillä. Toimitilapalvelut toteuttavat vuosittain sivistyspalveluiden käytössä olevissa kohteissa pieniä, käyttäjien toivomia kunnostuksia ja muutostöitä. Toimitilapalveluiden käytössä olevat resurssit toki rajoittavat toteutettavien muutostöiden laajuutta ja määrää.